

Таким чином, 01 березня 2018 року вищезазначений законопроект було прийнято в першому читанні, що свідчить, що утворення Вишого антикорупційного суду в Україні є лише питанням часу, а тому подальше дослідження статусу суду матиме важливе практичне значення.

Список використаних джерел

1. Антикорупційний суд в Україні: передумови утворення та гарантії ефективності. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://ti-ukraine.org/news/2175/>
2. Про судоустрій і статус суддів: Закон від 02.06.2016 № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради. — 2016. — № 31. — ст.545.
3. Проект Закону про Вищий антикорупційний суд № 7440 від 22.12.2017. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63218

Ключові слова: Антикорупційний суд ; Судові інстанції; міжнародна практика; система судоустрою України ; судді Антикорупційного суду.

Науковий керівник: старший викладач Нестерчук Л. П.

Біденко Олександр Віталійович

студент 1 курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМИ ВПЛИВУ СУДДІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ НА ДІЯЛЬНІСТЬ МІСЦЕВИХ СУДІВ

Потреба у дослідженні впливу суддівського самоврядування на діяльність місцевих судів зумовлена сучасним станом розвитку судової системи України, що потребує зміцнення єдності функціонування органів судової влади, забезпечення незалежності судів, суддів, захисту від втручання у їхню діяльність тощо. Тому необхідно визначити недоліки правового регулювання та сформулювати шляхи вдосконалення чинного законодавства.

На думку М.Й. Вільгушинського, правова природа суддівського самоврядування визначається діяльністю різних судів у публічно-правових відносинах, які при цьому виникають. Автор умовно класифікує такі правовідносини на: 1) безпосередні та опосередковані, дво- та багатосторонні; 2) первинні та вторинні; 3) «по вертикалі» та «по горизонталі» [4, с. 22]. Вважаємо, що сказане в повній мірі стосується і місцевих судів.

Говорячи про роль, яку відіграє суддівське самоврядування, можна погодитися з думкою Р.В. Ігоніна про те, що єдиний спосіб створення справді незалежної судової влади полягає у закріпленні за суддями можливості здійснювати управлінські повноваження та у створенні незалежної системи органів забезпечення функціонування системи суддів [5, с. 119].

В Україні порядок здійснення суддівського самоврядування визначається Конституцією, Законом «Про судоустрій і статус суддів», а також регламентом і положеннями, що приймаються органами суддівського самоврядування. У ст. 125 Конституції України зазначено, що судоустрій в Україні будується за принципами територіальності та спеціалізації і визначається законом. До системи місцевих судів можна віднести місцеві загальні суди; місцеві господарські суди та місцеві адміністративні суди. Відповідно до ст. 130¹ Конституції України для захисту професійних інтересів суддів та вирішення питань внутрішньої діяльності судів відповідно до закону діє суддівське самоврядування [1]. В ч. 1 ст. 126 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» зазначено, що суддівське самоврядування визначається як самостійне колективне вирішення вищевказаних питань суддями [2].

Важливим проблемним питанням є відсутність у суддівського самоврядування права законодавчої ініціативи, що дуже ускладнює процес подання на розгляд Верховної Ради України законопроектів, змін і доповнень до чинного законодавства України.

Однак існує спосіб розв'язати дану проблему шляхом внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», якими Раду суддів України наділити статусом юридичної особи, уповноваженої виконувати представницьку функцію, а саме представляти органи судової влади у відносинах з усіма без винятку органами державної влади, органами місцевого самоврядування, фізичними, юридичними особами, міжнародними організаціями тощо.

Наступною важливою проблемою є питання про обов'язковість рішень органів суддівського самоврядування для усіх їх форм діяльності та для суддів судів усіх рівнів.

Беручи до уваги системний підхід розгляду суддівського самоврядування, однією з її ознак є ієрархічність побудови, що має забезпечити обов'язковість актів органів суддівського самоврядування для інших корпоративних органів та суддів місцевих судів. Таку ознаку потрібно розглядати як функціональний компонент системи суддівського самоврядування – інакше втрачається і організаційна єдність суддівської самоврядної спільноти, і ієрархія його органів, нанівець зводяться корпоративні правила та корпоративна дисципліна. [3, 148].

Здається необхідним вилучити слово «внутрішньої» з ч. 2 ст. 130¹ Конституції України та з ч. 1 ст. 126 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» слово «внутрішня», адже суддівському самоврядуванню

делеговано повноваження для забезпечення управління судами та суддями як внутрішнього, так і зовнішнього характеру.

Серед проблем є подальше розширення повноважень органів суддівського самоврядування. Принципове значення має й питання про надання Раді суддів України права законодавчої ініціативи у Верховній Раді України, щоб суддівська спільнота представляла свої інтереси безпосередньо, а не опосередковано.

Існує проблема призначення суддів на адміністративні посади, яку поступово прагнуть вирішувати. На думку О. В. Білової [3, с. 163] та М. Д. Савенко [6, с. 9], призначення суддів на посади місцевих судів має здійснюватися суддівським самоврядуванням. Зокрема, на сьогодні п. 4 ст. 126 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» завданнями суддівського самоврядування визначено лише обрання суддів на адміністративні посади в судах у порядку, встановленому цим Законом та призначення суддів Конституційного Суду України.

Таким чином суддівське самоврядування відіграє ключову роль в управлінні службою суддів в Україні, однак має певну кількість проблем, які потребують розв'язання у найближчий час. Тому на сьогодні законодавство в сфері регулювання питань суддівського самоврядування в місцевих судах потребує подальшого удосконалення.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – ст.141.
2. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 02.06.2016 // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 31. – Ст. 545.
3. Білова О. В. Проблеми суддівського самоврядування в Україні: дис. кандидата юридичних наук / О. В. Білова. // Харків. – 2007. – 194 с.
4. Вільгушинський М. Й. Суддівське самоврядування та його вплив на діяльність судів загальної юрисдикції / М.Й. Вільгушинський // Адвокат. – 2013. – №5 (152) – С. 21-24.
5. Ігонін Р. В. Органи суддівського самоврядування як суб'єкт адміністративно-правового забезпечення функціонування системи судів загальної юрисдикції / Р. В. Ігонін // Адвокат. – 2010. – № 10 (121). – С. 17-22.
6. Савенко М. Д. Адміністрування судів / М. Д. Савенко // Вісник Центру суддівських студій. – 2007. – № 10. – С. 7-10.

Ключові слова: суддівське самоврядування, місцеві суди, судова влада, незалежність, статус суддів.

Науковий керівник: старший викладач Нестерчук Л. П.